

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
Полтавського університету
споживчої кооперації України**
Січень 2010 р., № 2 (41)
СЕРІЯ «ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ»

Постановою Президії Вищої Атестаційної Комісії України «Науковий вісник ПУСКУ» включено до «Переліку № 19 (Бюлетень ВАКУ № 2 від 2007 р.) наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук».

«Науковий вісник ПУСКУ» видається з березня 2000 р.

Свідомство про державну реєстрацію серії «Економічні науки» КВ 5553 видане 17.10.2001 р. Державним комітетом інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України.

Головний редактор **Нестуля О. О.**,
доктор історичних наук, професор, ректор Полтавського
університету споживчої кооперації України.

Заступники головного редактора:

Рогоза М. Є., доктор економічних наук, професор,
перший проректор;

Карпенко О. В., кандидат економічних наук, доцент, проректор
з наукової роботи та міжнародних зв'язків.

Відповідальний секретар **Шимановська-Діаніч Л. М.**,
кандидат технічних наук, доцент.

Редакційна колегія серії «Економічні науки»:

Ніколенко С. С., доктор економічних наук, професор
(відповідальний редактор серії «Економічні науки»);
Березін О. В., доктор економічних наук, професор;
Брігченко І. Г., доктор економічних наук, професор;
Балабан П. Ю., кандидат економічних наук, доцент;
Виноградова О. В., доктор економічних наук, професор ДонДУЕТ;
Гончаренко В. В., доктор економічних наук, професор;
Дубішев В. П., доктор економічних наук, професор ПНТУ;
Ємець О. О., доктор фізико-математичних наук, професор;
Іванюга С. М., доктор економічних наук, професор;
Кузник Б. Я., доктор економічних наук, професор ПДПУ;
Маркіна І. А., доктор економічних наук, професор;
Макарова М. В., доктор економічних наук, професор;
Отенко І. П., доктор економічних наук, професор ХНЕУ;
Пантелеймоненко А. В., доктор економічних наук, доцент;
Перебийніс В. І., доктор економічних наук, професор;
Хміль Ф. І., доктор економічних наук, професор ЛКА;
Рогоза М. Є., доктор економічних наук, професор;
Чернявська О. В., доктор економічних наук, доцент;
Шевченко А. Ф., доктор економічних наук, професор;
Шкурупій О. В., доктор економічних наук, доцент.

© Назва, концепція, зміст і дизайн «Наукового вісника ПУСКУ»
є інтелектуальною власністю Полтавського університету
споживчої кооперації України і охороняються
Законом «Про авторські та суміжні права».

Матеріали друкуються мовою оригіналу. При передрукуванні
посилання на «Науковий вісник ПУСКУ» обов'язкове.

Випусковий редактор **М. П. Гречук.**

Літредaktor **Л. Г. Карасевич.**

Верстка **О. С. Корніліч.**

Дизайн обкладинки **Є. А. Деркач.**

Номер затверджено на засіданні вченої ради Полтавського
університету споживчої кооперації України,
протокол № 1 від 28 січня 2009 р.

Адреса редакції журналу:
36014, м. Полтава, вул. Ковалів, 3, каб. 438. Тел. (0532) 563703,
факс: (0532) 500222.

Здано до набору 01.02.2010 р. Підписано до друку 05.02.2010 р.
Формат 64×80/8. Ум друк. арк. – 28,8. Наклад: 300 екз. Зам. № 452.

Видано редакційно-видавничим центром ПУСКУ. 36014,
м. Полтава, вул. Ковалів, 3, каб. 115, тел. 8 (0532) 502481.

За точність цифр, географічних назв, власних імен,
бібліографії, цитат та іншої інформації відповідає автор.
Редакція не завжди поділяє погляди авторів.

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ

м. Полтава

Науковий Вісник

ЗМІСТ

Вимоги до авторських рукописів 8

І. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Шевченко О. М.
Стратегія формування
економічної політики України
в умовах глобалізації 9

Краус Н. М.
Деформація ринкової моделі
в рамках «дотаційного» виду
тіньового підприємництва 14

Артеменко І. А.
Експортний ринок зерна в
Україні: сучасний стан і
перспективи розвитку 18

**Кубіній Н. Ю., Сокол І. І.,
Рега І. І., Федорович О. А.**
Вдосконалення методів оцінки
конкурентоспроможності регіону 27

Дуда М. О., Губачов В. П.
Підприємницькі кластери:
проблеми розуміння та можливості
впровадження в Україні 31

Гафаров Н. Д.
Напрями організації маркетингу
в малому та середньому бізнесі 36

Мамедова С. С.
Деякі способи вдосконалення регулювання
ринку міської житлової нерухомості в
Азербайджанській Республіці 38

**Комарницький Я. І.,
Комарницька Г. О.**
Організаційно-економічні
інструменти формування
регіональних кластрових структур 44

Омарханова Ж. М. Казахстанський досвід становлення пайових інвестиційних фондів як колективних інвесторів.....	48	Педченко Н. С. Особливості стратегічного управління потенціалом розвитку підприємства.....	95
Баймуратов У. Б. Нова соціальна економіка: парадигма і перспективи	54	Єгоричева С. Б. Формування кадрового потенціалу реалізації банківських інноваційних стратегій	99
Безрукова Н. В. Транснаціональні корпорації як рушійні сили та джерело суперечностей економічної глобалізації.....	60	Саснко В. Г. Якість виробництва продукту на казенних підприємствах пенітенціарної системи держави	103
Карпенко Н. В. Роль Міжнародного кооперативного альянсу у розвитку світового соціально-економічного середовища	63	Данайканич О. В. Сучасні методи бюджетування рекламної діяльності підприємств	107
II. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ		Концеба С. М. Забезпечення оптимальних розмірів площ вирощування ріпаку в регіоні.....	112
Рогоза М. Є., Шевченко С. В. Динаміка розвитку автоматизації планування навчального процесу у вищих навчальних закладах.....	69	Демидова І. А. Система збалансованих показників стійкого економічного розвитку машинобудівного підприємства.....	118
Джаман М. О., Іщенко-Пренделас Т. Б. Діагностика кризового стану підприємства на регіональному рівні.....	73	Тодосейчук Г. С. Рівень задоволення потреб користувачів в інформації про результати діяльності об'єднання.....	124
Бурбело О. А. Правовий захист інформаційним загрозам репутації підприємства АПК	76	Фесенко Н. В. Еволюція сутності поняття «інвестиційно-інноваційний проект».....	129
Шульженко І. В., Сазонова Т. О. Сучасні підходи до мотивації персоналу в менеджменті.....	79	Курбанзаде А. А. Теоретичні підходи в глобальних аспектах зовнішньої торгівлі	135
Воронянська А. П. Особливості та структура мотивації зайнятості (на прикладі досліджень незайнятого населення Полтавської області)	83	Нагієва В. Я. Способи вдосконалення економічного механізму формування альтернативного сектора експорту на базі агропромислових підприємств	138
Талаласєв В. О. Управління надлишковістю як методологія комплексного забезпечення стійкості організаційно-виробничих систем	86	Сосновська О. О. Активізація інвестиційних процесів – шлях до інтенсивного розвитку сільськогосподарського виробництва.....	140
Івченко Є. І. Сучасні підходи до використання мобільного зв'язку в управлінні підприємствами.....	90	Сержук А. В. Приховані можливості для виробників.....	144
		Шимановска-Діанич Л. М. Проектно-орієнтований підхід до управління розвитком персоналу	148

Левандовська Н. І.
Взаємозв'язок оцінки праці та результатів діяльності в будівництві 153

Вербицька Ю. В.
Хеджування як інструмент нейтралізації ризиків формування і використання капіталу підприємств харчової промисловості..... 158

III. ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ

Брітченко І. Г., Левченко Л. В., Турчанінова Д. С.
Напрями оптимізації роботи українських банків з боржниками як засіб зменшення обсягу проблемних іпотечних кредитів 164

Прасолова С. П.
Ефективність банківської системи України як основний індикатор зміцнення її безпеки..... 169

Фисун І. В., Чернявська О. В.
Сутність страхової послуги як товару на страховому ринку..... 178

Рогоза М. Є., Педченко Н. С., Сапога Т. В.
Поглиблення фінансового моніторингу ділової активності засобами маркетингового аналізу 183

Ландик О. В.
Банківський кредит у системі формування фінансових ресурсів аграрних підприємств..... 193

IV. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ

Півнюк О. П.
Фактори, що визначають обсяг і структуру витрат обігу на підприємстві 197

V. ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Легкоступ А. І.
Економічне життя Англії на початку Просвітництва 201

Анотації..... 206

СОДЕРЖАНИЕ

Требования к авторским рукописям	8	Баймуратов У. Б. Новая социальная экономика: парадигма и перспективы.....	54
I. ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ			
Шевченко Е. Н. Стратегия формирования экономической политики Украины в условиях глобализации.....	9	Безрукова Н. В. Транснациональные корпорации как движущие силы и источник противоречий экономической глобализации.....	60
Краус Н. Н. Деформация рыночной модели в рамках «дотационного» вида теневого предпринимательства	14	Карпенко Н. В. Роль Международного кооперативного альянса в формировании мировой социально-экономической среды.....	63
Артеменко И. А. Экспортный рынок зерна в Украине: современное состояние и перспективы развития	18	II. ЭКОНОМИКА, ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЕМ	
Кубиний Н. Ю., Сокол И. И., Рега И. И., Федорович О. А. Усовершенствование методов оценки конкурентоспособности региона.....	27	Рогоза Н. Е., Шевченко С. В. Динамика развития автоматизации планирования учебного процесса в высших учебных заведениях	69
Дуда М. А., Губачев В. П. Предпринимательские кластеры: проблемы понимания и возможности внедрения в Украине.....	31	Джаман М. А., Ищенко-Пренделас Т. Б. Диагностика кризисного состояния предприятия на региональном уровне	73
Гафаров Н. Д. Направления организации маркетинга в малом и среднем бизнесе	36	Бурбело О. А. Правовая защита информационным угрозам репутации предприятия АПК.....	76
Мамедова С. С. Некоторые пути совершенствования регулирования рынка городской жилой недвижимости в Азербайджанской Республике	38	Шульженко И. В., Сазонова Т. А. Современные подходы к мотивации персонала в менеджменте	79
Комарницкий Я. И., Комарницкая А. Е. Организационно-экономические инструменты формирования региональных кластерных структур.....	44	Воронянская А. П. Особенности и структура мотивации занятости (на примере исследований незанятого населения Полтавской области)	83
Омарханова Ж. М. Казахстанский опыт становления паевых инвестиционных фондов как коллективных инвесторов	48	Талалаев В. А. Управление избыточностью как методология комплексного обеспечения устойчивости организационно- производственных систем.....	86
		Ивченко Е. И. Современные подходы к использованию мобильной связи в управлении предприятиями	90
		Педченко Н. С. Особенности стратегического управления потенциалом развития предприятия	95

Егорычева С. Б. Формирование кадрового потенциала реализации банковских инновационных стратегий..... 99	Левандовская Н. И. Взаимосвязь оценки труда и результатов деятельности в строительстве..... 153	
Саенко В. Г. Качество производства продукта на казенных предприятиях пенитенциарной системы государства..... 103	Вербицкая Ю. В. Хеджирование как инструмент нейтрализации рисков формирования и использования капитала предприятий пищевой промышленности 158	
Данайканич О. В. Современные методы бюджетирования рекламной деятельности предприятий 107	III. ФИНАНСЫ И КРЕДИТ	
Концеба С. М. Обеспечение оптимальных размеров площадей выращивания рапса в регионе112	Бритченко И. Г., Левченко Л. В., Турчанинова Д. С. Направления оптимизации работы украинских банков с должниками как средство уменьшения объема проблемных ипотечных кредитов 164	
Демидова И. А. Система сбалансированных показателей устойчивого экономического развития машиностроительного предприятия118	Прасолова С. П. Эффективность банковской системы Украины как основной индикатор укрепления ее безопасности 169	
Тодосейчук А. С. Уровень удовлетворения потребностей пользователей в информации о результатах деятельности объединения..... 124	Фисун И. В., Чернявская Е. В. Сущность страховой услуги как товара на страховом рынке..... 178	
Фесенко Н. В. Эволюция сущности понятия «инвестиционно-инновационный проект»... 129	Рогоза Н. Е., Педченко Н. С., Сапога Т. В. Углубление финансового мониторинга деловой активности средствами маркетингового анализа 183	
Курбанзаде А. А. Теоретические подходы в глобальных аспектах внешней торговли 135	Ландык А. В. Банковский кредит в системе формирования финансовых ресурсов аграрных предприятий 193	
Нагиева В. Я. Пути совершенствования экономического механизма формирования альтернативного сектора экспорта на базе агропромышленных предприятий 138	IV. УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕТА И АУДИТА	
Сосновская О. А. Активизация инвестиционных процессов – путь к интенсивному развитию сельскохозяйственного производства..... 140	Пивнюк О. П. Факторы, которые определяют объем и структуру витрат оборота на предприятии..... 197	
Сержук А. В. Скрытые возможности для производителей 144	V. ИСТОРИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ МЫСЛИ	
Шимановская-Дианич Л. М. Проектно-ориентированный поход к управлению развитием персонала..... 148	Легкоступ А. И. Экономическая жизнь Англии в начале Просвещения 201	
	Аннотации 214	

CONTENTS

Author's texts requirements	8	Karpenko N. V. Role of international cooperative alliance in the development of global socio-economic environment.....	63
I. PERFORMANCE OF ECONOMIC SYSTEM		II. ECONOMY, THE ORGANISATION AND MANAGEMENT OF ENTERPRISE	
Shevchenko O. N. The strategy of formation of economic policy of Ukraine under the conditions of globalization.....	9	Rogoza N. E., Shevchenko S.V. Dynamics of development of automation of planning of educational process in higher educational institutions	69
Kraus N. M. Deformation of the market model in the frames of «dotation» type of the shadow entrepreneurship	14	Dzhaman M. A., Ischenko-Prendelas T. B. Diagnostics of the crisis state of enterprise at regional level.....	73
Artemenko I. A. Grain export market in Ukraine: current condition and the prospects	18	Burbelo O. A. A legal protection to information threats of reputation of the enterprise of agrarian and industrial complex.....	76
Kubyniy N. U., Sokol I. I., Rega I. I., Fedorovych O. A. Improvement of methods of an estimation of competitiveness of region.....	27	Shulzhenko I. V., Sazonova T. O. Modern going near motivation of personnel in a management.....	79
Duda M. A., Gubachev V. P. Enterprise klusters: problems of understanding and introduction possibility in Ukraine.....	31	Voronyanskaya A. P. Features and structure of motivation of employment (on the example of researches of unbusy population of the Poltava area).....	83
Gafarov N. D. Directions of the organization of marketing in small and average business.....	36	Talalaev V. F. Management of redundant as methodology of complex maintenance of staying power of Organizational and Manufacturing Systems.....	86
Mamedova S. S. Some ways of perfection of regulation of the market of the city inhabited real estate in the Azerbaijan Republic.....	38	Ivchenko E. I. Modern approaches to mobile communication use. In management of the enterprises	90
Komarnitckiy J. I., Komarnitckaya A. E. Organizational and economic instruments of formation regional clusters structures.....	44	Pedchenko N. S. Features of the strategic management of potential business development.....	95
Omarkhanova Z. M. Kazakhstan experience of becoming of ration investment funds as collective investors	48	Yehorycheva S. B. Forming of human resources of banking innovation strategies' realization.....	99
Baymuratov U. B. The new is social economy: paradigm and prospects.....	54	Sayenko V. G. Quality of manufacture of a product at the state enterprises prison's of system of the state.....	103
Bezrukova V. N. Transnational corporations as motive forces and source of contradictions of economic globalization.....	60	Danaykanych O. V. Modern methods of budgeting of advertising activity of companies	107

Kontseba S. M. Providing optimum sizes of rape growing areas in the region.....	112	Verbitskaya J. V. Hedging as instrument of neutralization of risks of forming and the uses of capital of enterprises of food retail industry	158
Demidova I. A. The balanced scorecard of steady economic development of machine-building enterprise	118	III. FINANCE AND THE CREDIT	
Todoseychuk A. S. Level of satisfaction of requirements of users in the information on results of activity of association	124	Britchenko I. G., Levchenko L. V., Turchaninova D. S. Direction of optimisation of work of the Ukrainian banks with debtors, as means of reduction of volume of problem hypothecary credits	164
Fesenko N. V. Evolution of essence of concept «the investitsionno-innovative project».....	129	Prasolova S. P. Efficiency of bank system of Ukraine as the basic indicator of strengthening of its safety	169
Kurbanadze A. A. Theoretical approaches in global aspects of foreign trade	135	Fisun I. V., Chernjavskaja E. V. Essence of insurance service as goods in the insurance market	178
Nagieva V. Y. Ways of perfection of the economic mechanism of formation of alternative sector of export on the basis of the agro industrial enterprises	138	Rogoza N. E., Pedchenko N. S., Sapoga T. V. Deepening of financial monitoring of business activity by means of the marketing analysis	183
Sosnovskaya O. A. Activization of investment processes – a way to intensive development of an agricultural production	140	Landik A. V. Bank credit in system of formation of financial resources of the agrarian enterprises.....	193
Serzhuk A. V. Product placement – the hidden possibilities for producers product placement	144	IV. ACCOUNT AND AUDIT IMPROVEMENT	
Shimanovskaja-Dianich L. M. The project-focused approach to management of personnel development.....	148	Pivniuk O. P. Probed and generalized looks of domestic and foreign scientists in relation to factors, which determine a volume and structure of charges of production and appeal on an enterprise	197
Levandovskaya N. I. Considered intercoupling the estimation of the labour and result to activity in construction (on base statistical given) and at a rate of enterprises on production of the building materials	153	V. HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT	
		Legkostup A. I. The ecjnjmic life of England at the beginning of enlightenment	201
		Summaries	223

ДО УВАГИ АВТОРІВ!

Полтавський університет споживчої кооперації України продовжує видання наукового журналу «Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України». Запрошуємо науковців і спеціалістів-практиків до участі в ньому.

На 2009 р. заплановано 4 випуски серії «Економічні науки». Робочі мови: українська, російська, англійська.

Відповідно до Постанови президії Вищої Атестаційної Комісії України «Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України» включено до «Переліку № 19 (біюлетень ВАКу № 2 від 2007 р.) наукових фахових видань, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук». Свідоцтво про державну реєстрацію серії «Економічні науки» КВ 5553 видане 17.10.2001 р. Державним комітетом інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України.

Тематичні розділи журналу: 1) Функціонування економічної системи. 2) Економіка, організація і управління підприємством. 3) Удосконалення обліку і аудиту. 4) Фінанси і кредит. 5) Освітня діяльність.

ВИМОГИ ДО АВТОРСЬКИХ РУКОПИСІВ

До друку приймаються наукові статті, які відповідають профілю журналу, є оригінальними та правильно оформленими. Структура статті (відповідно до вимог Постанови Президії ВАК України від 15.01.2003 р. № 7-05/1) повинна містити постановку проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями; аналіз основних досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми, яким присвячується означена стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Крім того, обов'язковими елементами статті мають бути:

1. **Індекс УДК** (універсальний десятичний класифікатор) розміщувати перед заголовком статті, окремим рядком, у лівому верхньому куті. Індекс УДК визначає автор.

2. **Заголовок статті** має бути лаконічним. У назві бажано не використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Не приймаються заголовки, що починаються зі слів «До питання...», «Деякі питання...», «Дослідження питання...», «Матеріали до вивчення...» і т. п. Заголовок подавати українською, російською, англійською мовами.

3. **Відомості про автора (авторів)** вміщувати після назви статті – прізвище ім'я по батькові, науковий ступінь.

4. **Анотацію** подавати українською, російською, англійською мовами, незалежно від того, якою мовою написаний матеріал. Оформлювати анотацію згідно з Міждержавним стандартом ГОСТ 7.9-95 (ИСО 0214-76) «Реферат і анотація». Загальні вимоги: рекомендований середній обсяг – 500 друкованих знаків. Структура: характеристика основної теми, проблеми, мети, узагальнених результатів. Статті англійською та російською мовами мають супроводжуватися розширеними анотаціями українською мовою.

5. **Ключові слова** (6–7) подаються українською, російською, англійською мовами.

6. **Літературу** слід оформлювати строго відповідно до вимог оформлення списку літератури Біюлетень ВАК України № 3 за 2008 р. На всі літературні джерела у статті повинні бути посилання.

Обсяг статті – від 6 до 9 сторінок. Статті ж більшого обсягу публікуються з продовженням. **Текст** (кегль 14, Times New Roman, інтервал – 1,5) друкувати з одного боку аркуша. Верхнє, нижнє та лівє поле – 20 мм, правє – 10 мм. Один надрукований рядок оригіналу повинен містити 60±2 знаки, враховуючи пробіл між словами (один пробіл – один знак). **Таблиці** в тексті мають бути зроблені в Excel або Word без заливання. **Формули** необхідно набирати в редакторі формул MS Equation. **Рисунки** необхідно виконувати у Word, використовуючи лише графічні об'єкти у вигляді прямокутника та кола, які мають бути згруповані та являти собою один графічний об'єкт. Ширина рисунка має становити 8 або 16 см. Усі ілюстрації треба подавати (кегль 10, Times New Roman) в чорно-білому кольорі, можна використовувати сіру гаму кольорів, також інші способи заливки – узор.

Скановані ілюстрації та таблиці редакція не приймає, інакше стаття буде повернута авторові на доопрацювання. **Растрові ілюстрації** подаються в оригіналі (фотознімок, малюнок, негатив або слайд) необхідно подавати в окремому файлі, роздільна здатність – 300 пікс/дюйм, тип файлу – JPEG. Таблиці та рисунки необхідно нумерувати і робити на них посилання в тексті.

До статті додається авторська довідка.

Подається стаття, авторська довідка, рецензія доктора наук у надрукованому вигляді, а електронний варіант – на диску або електронною поштою: ludash58@mail.ru. Приклад оформлення статті подано на сайті університету: www.pusku.edu.ua.

Адреса: 36000, Полтава, вул. Коваля, 3, кафедра менеджменту організацій та ЗЕД (к. 406)

Шимановській-Діанич Людмилі Михайлівні. Тел.: 8 (053 22) 7-48-37, 8-050-566-95-93.